

ETS 048

EUROOPA SOTSIAALKINDLUSTUSKODEKS

Strasbourg, 16. aprill 1964

PREAMBULA

Käesolevale allakirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, arvestades, et Euroopa Nõukogu eesmärk on saavutada oma liikmete suurem ühtsus, et kaasa aidata nende sotsiaalsele arengule, arvestades, et Euroopa Nõukogu sotsiaalprogrammi üks eesmärk on julgustada kõiki liikmeid edendama oma sotsiaalkindlustussüsteeme, tunnustades liikmesriikide sotsiaalsete kohustuste ühtlustamise soovitatavust, olles veendunud, et on soovitatav kehtestada Euroopa sotsiaalkindlustuskoodeks kõrgemal tasemel kui rahvusvahelises töökonventsioonis nr 102 sätestatud sotsiaalkindlustuse miinimumstandardid, on kokku leppinud järgmistes koostöös Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga välja töötatud sätetes.

I osa ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

1. Käesolevas koodeksis kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
  - a) «ministrite komitee» tähendab Euroopa Nõukogu Ministrite Komiteed;
  - b) «komitee» tähendab Euroopa Nõukogu Sotsiaalkindlustusekspertide Komiteed või muud sellesarnast Komiteed, mille Ministrite Komitee võib määrata artikli 2 lõikes 3, artikli 74 lõikes 4 ja artikli 78 lõikes 3 sätestatud kohustuste täitmiseks;
  - c) «peasekretär» tähendab Euroopa Nõukogu peasekretäri;
  - d) «sätestatud» tähendab siseriiklike õigusaktidega määratletud;
  - e) «elamine» tähendab tavalist elamist asjaomase lepingupoole territooriumil ning «elanik» tähendab isikut, kes tavaliselt elab asjaomase lepingupoole territooriumil;
  - f) «abikaasa» tähendab oma mehe ülalpidamisel olevat abielus naist;
  - g) «lesk» tähendab naist, kes oli oma mehe ülalpidamisel mehe surma hetkel;
  - h) «laps» tähendab koolikohustuslikus eas last või alla 15-aastast last, nagu on sätestatud;
  - i) «kvalifikatsiooniperiood» tähendab osamaksete tegemise, töötamise või elamise perioodi või nende mis tahes kombinatsiooni, nagu on sätestatud;
2. Artiklites 10, 34 ja 49 tähendab «hüvitis» kas otsest hüvitist, mida osutatakse abina, või kaudset hüvitist, milleks on asjaomase isiku tehtud kulutuste kompenseerimine.

Artikkel 2

1. Lepingupool kohustub järgima:
  - a) I osa;
  - b) vähemalt kuut osa II kuni X osast, eeldusel, et II osa läheb arvesse kahe osana ja V osa kolme osana;
  - c) asjakohaseid sätteid XI ja XII osast; ja
  - d) XIII osa.
2. Eelneva lõike punkti (b) tingimused loetakse täidetuks, kui:
  - a) järgitakse vähemalt kolme osa II kuni X osast, sealhulgas vähemalt ühte osa IV, V, VI, IX ja X osast; ja
  - b) lisaks sellele tõendatakse, et kehtivad sotsiaalkindlustusvaldkonda reguleerivad õigusaktid on vastavuses ühe käesolevas punktis sätestatud kombinatsiooniga, arvestades
    - i) et käesoleva lõike punktiga (a) hõlmatud teatud (sotsiaalkindlustus)liikide puhul ületatakse koodeksi standardeid kaitstavate isikute või hüvitiste taseme või mõlema suhtes;
    - ii) et käesoleva lõike punktiga (a) hõlmatud teatud (sotsiaalkindlustus)liikide puhul ületatakse koodeksi standardeid, osutades lisa 2 nimetatud täiendavaid teenuseid või soodustusi; ja
    - iii) (sotsiaalkindlustus)liike, mis ei vasta koodeksi standarditele.
3. Allakirjutanu, kes soovib enda suhtes kohaldada käesoleva artikli lõike 2 punkti (b) sätteid, peab selleks avaldama soovi peasekretärile aruandes, mis esitatakse artikli 78 sätete kohaselt. Komitee, lähtudes võrdsete kulutuste põhimõttest, kehtestab reeglid käesoleva artikli lõike 2 punkti (b) sätete arvestamise tingimuste määratlemise ja

kooskõlastamise kohta. Eelnimetatud sätteid võib igal üksikjuhtumil arvesse võtta üksnes komitee heakskiidul, kusjuures heakskiitev otsus peab olema vastu võetud kahe kolmandiku häälteenamusega.

Artikkel 3

Lepingupool määratleb oma ratifitseerimisdokumendis need osad II kuni X osani, mille suhtes ta võtab endale käesoleva koodeksi kohustused, näidates samuti ära, kas ja millises ulatuses kohaldatakse artikli 2 lõiget 2.

Artikkel 4

1. Lepingupool võib hilisemalt peasekretärile teatada, et võtab endale koodeksi kohustused II kuni X osast ühe või enama osa suhtes, mida ratifitseerimisel veel ei määratletud.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 viidatud kohustused loetakse ratifitseerimise lahutamatuks osaks ja nad jõustuvad ratifitseerimisest teatamise kuupäevast.

Artikkel 5

Kui ratifitseerimisele kuuluvate koodeksi II kuni X osa täitmiseks on lepingupool kohustatud sätestatud isikute kategooriate puhul tagama kaitse vähemalt kindlaksmääratud protsendile töötajatest või elanikest, siis peab lepingupool enne selle kohustuse võtmist veenduma, et nõutav kaitse ulatus on saavutatud.

Artikkel 6

Käesoleva koodeksi II, III, IV, V, VIII (niivõrd kui see puudutab arstiabi), IX või X osa täitmiseks võib lepingupool arvesse võtta kindlustuskaitset, mis ei ole siseriiklike õigusaktide kohaselt kaitstavatele isikutele kohustuslik, kui see:

- a) on riigi subsideeritud või täiendav kindlustus, selle üle teostavad järelevalvet riigiasutused või seda administreerivad sätestatud standardite kohaselt ühiselt tööandjate ja töötajate ühendused;
- b) hõlmab olulise osa isikutest, kelle sissetulekud ei ületa artikli 65 kohaselt määratletud meesoskustöölise sissetulekut; ja
- c) on koos teiste kaitse vormidega, kus kohane, kooskõlas koodeksi asjaomaste sätetega.

II osa ARSTIABI

Artikkel 7

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele hüvitise maksmise seisundi puhul, mis nõuab ennetavat arstiabi või ravi, kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 8

Hõlmatavateks juhtudeks on mis tahes haiguslik seisund, sõltumata selle põhjusest, samuti rasedus ja sünnitus ning nende tagajärjed.

Artikkel 9

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest, ning nende abikaasad ja lapsed; või
- b) sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriad, kes moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest, ning nende abikaasad ja lapsed; või
- c) sätestatud elanike kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest elanikest.

Artikkel 10

1. Hüvitis peab hõlmama vähemalt:

- a) haigusliku seisundi puhul
  - i) üldarstiabi, kaasaarvatud koduvisiidid;
  - ii) haiglas osutatavat statsionaarset ja ambulatoorset eriarstiabi ning eriarstiabi, mis on kättesaadav väljaspool haiglat;
  - iii) vajalikke ravimeid, mida on meditsiini- või muu kvalifitseeritud spetsialist välja kirjutanud; ja
  - iv) vajaduse korral haiglaravile paigutamist; ja
- b) raseduse ja sünnituse ning nende tagajärgede puhul

- i) sünnieelset, sünnitus- ja sünnitusjärgset abi, mida osutavad meditsiinitöötajad või kvalifitseeritud ämmaemandad; ja
- ii) vajaduse korral haiglaravile paigutamist.
2. Hüvitise saajalt või tema ülalpidajalt võidakse nõuda haigusliku seisundi puhul osutatud arstiabi kulude osalist tasumist; kulude jagamise reeglite kehtestamisel tuleb vältida majanduslike raskuste tekitamist.
3. Käesoleva artikli kohaselt osutatavat hüvitist võimaldatakse eesmärgiga säilitada, taastada või parandada kaitstava isiku tervist ja töövõimet ning võimet iseenda eest hoolitseda.
4. Hüvitist administreerivad institutsioonid või valitsusasutused ergutavad sobival viisil kaitstavaid isikuid kasutama üldisi tervishoiuteenuseid, mida pakuvad neile riigiasutused või riigiasutuste poolt tunnustatud asutused.

Artikkel 11

Hõlmataval juhul tagatakse artiklis 10 määratletud hüvitis vähemalt kaitstavale isikule, kes ise või kelle ülalpidaja on täitnud kvalifikatsiooniperioodi, mida peetakse vajalikuks kuritarvituste vältimiseks.

Artikkel 12

Artiklis 10 määratletud hüvitist makstakse kogu hõlmatava juhtumi kestuse jooksul, möödusega, et haigusliku seisundi puhul võib hüvitise osutamist piirata 26 nädalaga iga juhtumi kohta, kuid hüvitise osutamist ei või katkestada haigushüvitise maksmise ajal, ning tuleb võimaldada hüvitise osutamise kestvuse pikendamist sätestatud pikaajalist ravi nõudvate haiguste puhul.

III osa HAIGUSHÜVITIS

Artikkel 13

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele haigushüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 14

Hõlmatavaks juhuks on töövõimetus, mis tuleneb haiguslikust seisundist ja mille tõttu jääb saamata tööne tulu, nagu on määratletud siseriiklikes õigusaktides.

Artikkel 15

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest; või
- b) sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriad, kes moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest; või
- c) kõik elanikud, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa artikli 67 nõuetega kooskõlas sätestatud piirsummat.

Artikkel 16

1. Kui kaitstakse töötajate kategooriaid või majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriaid, on hüvitiseks perioodiline väljamakse, mida arvutatakse nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded.
2. Kui kaitstakse kõiki elanikke, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa sätestatud piirsummat, on hüvitiseks perioodiline väljamakse, mida arvutatakse nii, et on täidetud artikli 67 nõuded; tingimusel, et hüvitis tagatakse elatusvahendeid arvesse võtmata artikli 15 (a) või (b) kohaselt määratletud isikute kategooriatele.

Artikkel 17

Hõlmataval juhul tagatakse artiklis 16 määratletud hüvitis vähemalt kaitstavale isikule, kes on täitnud kvalifikatsiooniperioodi, mida peetakse vajalikuks kuritarvituste vältimiseks.

Artikkel 18

Artiklis 16 määratletud hüvitist makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul, möödusega, et hüvitise maksmist võib piirata 26 nädalaga iga haigusjuhtumi kohta ja seda võib mitte maksta tõise tulu katkemise esimese kolme päeva eest.

IV osa TÖÖTUSHÜVITIS

Artikkel 19

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele töötushüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 20

Hõlmatavaks juhuks on töise tulu katkemine, nagu on määratletud siseriiklikes õigusaktides, kui kaitstav isik, kes on töövõimeline ja valmis tööle asuma, ei ole suuteline leidma sobivat tööd.

Artikkel 21

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest; või
- b) kõik elanikud, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa artikli 67 nõuetega kooskõlas sätestatud piirsummat.

Artikkel 22

1. Kui kaitstakse töötajate kategooriaid, on hüvitiseks perioodiline väljamakse, mida arvutatakse nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded.
2. Kui kaitstakse kõiki elanikke, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa sätestatud piirsummat, on hüvitiseks perioodiline väljamakse, mida arvutatakse nii, et on täidetud artikli 67 nõuded; tingimusel, et hüvitis tagatakse elatusvahendeid arvesse võtmata artikli 21(a) kohaselt määratletud töötajate kategooriatele.

Artikkel 23

Hõlmataval juhul tagatakse artiklis 22 määratletud hüvitis vähemalt kaitstavale isikule, kes on täitnud kvalifikatsiooniperioodi, mida peetakse vajalikuks kuritarvituste vältimiseks.

Artikkel 24

1. Artiklis 22 määratletud hüvitist makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul, mööndusega, et hüvitise maksmise kestust võib piirata
  - a) 13 nädalaga 12-kuulise perioodi jooksul, või 13 nädalaga iga töise tulu katkemise juhtumi kohta, kui kaitstakse töötajate kategooriaid; või
  - b) 26 nädalaga 12-kuulise perioodi jooksul, kui kaitstakse kõiki elanikke, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa sätestatud piirsummat; tingimusel, et elatusvahendeid arvesse võtmata tagatud hüvitise maksmise kestust võib piirata vastavalt käesoleva lõike punktile (a).
2. Kui siseriiklike õigusaktidega on sätestatud hüvitise maksmise kestus sõltuvalt osamaksete tegemise perioodist ja/või sätestatud perioodil eelnevalt saadud hüvitisest, loetakse käesoleva artikli lõike 1 sätteid täidetuks, kui hüvitise maksmise keskmine kestus on vähemalt 13 nädalat 12-kuulise perioodi jooksul.
3. Hüvitist võib mitte maksta esimesed seitse päeva kestva ooteperioodi eest iga töise tulu katkemise juhtumi korral, lugedes töötuspäevi enne ja pärast sätestatud perioodist lühemat ajutist töötamist sama töise tulu katkemise juhtumi osaks.
4. Hooajatöölise puhul võib hüvitise maksmise kestust ja ooteperioodi kohandada vastavalt nende tööga hõivatuse tingimustele.

V osa VANADUSHÜVITIS

Artikkel 25

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele vanadushüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 26

1. Hõlmatavaks juhuks on elamine pärast sätestatud vanusesse jõudmist.
2. Sätestatud vanus ei tohi ületada 65 aastat või kõrgemat vanust, kuhu jõudnud elanike arv moodustab vähemalt 10 protsenti elanike arvust, kes on sellest vanusest nooremad, kuid vanemad kui 15 aastat.
3. Siseriiklikud õigusaktid võivad sätestada, et hüvitise maksmine sellele õigust omavale isikule võidakse katkestada, kui isik on hõivatud mis tahes sätestatud tulutoova tegevusega, või et osamaksetest sõltuvat hüvitist võidakse vähendada, kui hüvitisesaaja

tõine tulu ületab sätestatud summa, ning mitteosamakselist hüvitist võidakse vähendada, kui hüvitisesaaja tõine tulu või muud elatusvahendid või need kokku ületavad sätestatud summa.

Artikkel 27

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest; või
- b) sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriad, kes moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest; või
- c) kõik elanikud, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa artikli 67 nõuetega kooskõlas sätestatud piirsummat.

Artikkel 28

Hüvitiseks on perioodiline väljamakse, mida arvutatakse järgmiselt:

- a) töötajate kategooriate või majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriate kaitsmisel nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded;
- b) kõikide elanike kaitsmisel, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa sätestatud piirsummat nii, et on täidetud artikli 67 nõuded.

Artikkel 29

1. Hõlmataval juhul tagatakse artiklis 28 määratletud hüvitis vähemalt:

- a) kaitstavale isikule, kes on enne juhtumi saabumist täitnud sätestatud reeglite järgi kvalifikatsiooniperioodi, milleks võib olla 30 osamaksete tegemise või töötamise aastat või 20 elamise aastat; või
- b) kui põhimõtteliselt on kaitstud kõik majanduslikult aktiivsed isikud, siis kaitstavale isikule, kes on täitnud vastavalt sätestatule osamaksete tegemisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi ja kelle eest on tema tööea jooksul makstud ettenähtud iga-aastast keskmist osamakset.

2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 viidatud hüvitise saamise tingimuseks on osamaksete tegemise või töötamise miinimumperioodi täitmine, tagatakse vähendatud suuruses hüvitis vähemalt:

- a) kaitstavale isikule, kes on enne juhtumi saabumist täitnud sätestatud reeglite järgi 15-aastase osamaksete tegemise või töötamisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi; või
- b) kui põhimõtteliselt on kaitstud kõik majanduslikult aktiivsed isikud, siis kaitstavale isikule, kes on täitnud vastavalt sätestatule osamaksete tegemisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi ja kelle eest on tema tööea jooksul makstud pool käesoleva artikli lõike 1 punktis (b) sätestatud iga-aastasest keskmisest osamaksest.

3. Käesoleva artikli lõike 1 nõuded loetakse täidetuks, kui XI osa nõuete kohaselt arvutatud hüvitis, kuid kümne protsendipunkti võrra madalamal tasemel, kui on näidatud standardse hüvitisesaaja kohta sellele osale lisatud tabelis, tagatakse vähemalt kaitstavale isikule, kes on sätestatud reeglite järgi täitnud kümme osamaksete tegemise või töötamise aastat või viis elamise aastat.

4. XI osale lisatud tabelis näidatud protsenti võib proportsionaalselt vähendada, kui vähendatud protsendile vastava hüvitise kvalifikatsiooniperiood on üle kümne, kuid alla 30 osamaksete tegemise või töötamise aasta; kui eelnimetatud kvalifikatsiooniperiood ületab 15 aastat, makstakse hüvitist vähendatud suuruses kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.

5. Kui käesoleva artikli lõikes 1, 3 või 4 viidatud hüvitise saamise tingimuseks on osamaksete tegemise või töötamise miinimumperioodi täitmine, makstakse vastavalt sätestatud tingimustele hüvitist vähendatud suuruses kaitstavale isikule, kes ainuüksi oma kõrge vanuse tõttu käesoleva osa rakendamise sätete jõustumise ajal ei täitnud käesoleva artikli lõikega 2 kooskõlas sätestatud tingimusi, välja arvatud juhul, kui sellisele isikule on käesoleva artikli lõigete 1, 3 või 4 sätetele vastav hüvitis tagatud tavalisest kõrgemas vanuses.

Artikkel 30

Artiklites 28 ja 29 määratletud hüvitisi makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul.

VI osa TÖÖVIGASTUSHÜVITIS

Artikkel 31

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele töövigastuse korral hüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 32

Hõlmatud on järgmised juhtumid, mille puhul on kirjeldatud olukorra põhjustanud töötamisega seotud õnnetus või sätestatud haigus:

- a) haiguslik seisund;
- b) töövõimetus, mille põhjuseks on haiguslik seisund ja mille tõttu jääb saamata tööne tulu, nagu on määratletud siseriiklikes õigusaktides;
- c) sissetuleku teenimise võime täielik või osaline kaotus üle sätestatud ulatuse, mis on tõenäoliselt püsiva iseloomuga, või teovõime sama suur kaotus; ja
- d) lesel või lapsel ülalpidaja surma tõttu toetuse kaotamine; lese puhul võib vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatule hüvitise saamise tingimuseks seada võimetuse end ise ülal pidada.

Artikkel 33

Kaitstavateks isikuteks on sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest, ning ülalpidaja surma korral saadava hüvitise puhul ka nende abikaasad ja lapsed.

Artikkel 34

1. Haigusliku seisundi puhul on hüvitiseks käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 määratletud arstiabi.
2. Arstiabi hõlmab:
  - a) üldarstiabi ning statsionaarset ja ambulatoorset eriarstiabi, sealhulgas koduviisiite;
  - b) hambaravi;
  - c) hooldusravi kodus või haiglas või teistes meditsiinasutustes;
  - d) hooldust haiglates, taastusraviasutustes, sanatooriumites või teistes meditsiinasutustes;
  - e) hambaravi-, farmaatsia- ja muid meditsiinilisi või kirurgilisi vahendeid, kaasa arvatud proteesid ja nende hooldus ning prillid; ja
  - f) abi, mida osutavad arsti või hambaarsti järelevalve all selliste elukutsete esindajad, mida õiguslikult tunnustatakse arsti erialaga seotud elukutsetena.
3. Käesoleva artikli eelnevate lõigete kohaselt osutatavat arstiabi võimaldatakse eesmärgiga säilitada, taastada või parandada kaitstava isiku tervist ja tema töövõimet ning võimet iseenda eest hoolitseda.

Artikkel 35

1. Arstiabi administreerivad institutsioonid või valitsusasutused teevad vajadusel koostööd kutsealase rehabiliteerimise teenuste osutajatega eesmärgiga aidata puuetega isikuid sobivale tööle.
2. Siseriiklike õigusaktidega võib volitada selliseid institutsioone või asutusi osutama puuetega isikutele kutsealase rehabiliteerimise teenuseid.

Artikkel 36

1. Töövõimetus, sissetuleku teenimise võime täieliku kaotuse, mis on tõenäoliselt püsiva iseloomuga, või teovõime sama suure kaotuse või ülalpidaja surma korral on hüvitiseks perioodiline väljamakse, mida arvutatakse nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded.
2. Sissetuleku teenimise võime osalise kaotuse, mis on tõenäoliselt püsiva iseloomuga, või teovõime sama suure kaotuse korral on hüvitiseks, kui seda makstakse, perioodiline väljamakse, milleks on sobiv proportsionaalne osa sellest, mis määratakse sissetuleku teenimise võime täieliku kaotuse või teovõime sama suure kaotuse korral.
3. Perioodilise väljamakse võib asendada ühekordse väljamaksega:
  - a) kui võimetuse aste on väike; või
  - b) kui pädev asutus on veendunud, et ühekordset väljamakset kasutatakse sihipäraselt.

Artikkel 37

Hõlmataval juhul tagatakse artiklites 34 ja 36 määratletud hüvitis vähemalt kaitstavale isikule, kes töötas asjaomase lepingupoolle territooriumil õnnetusjuhtumi ajal, kui vigastus tekkis õnnetuse tagajärjel, või haiguse kujunemise ajal, kui vigastus tekkis haiguse

tagajärjel, ning selle isiku lesele ja lastele ülalpidaja surmaga seoses makstavate perioodiliste väljamaksete korral.

Artikkel 38

Artiklites 34 ja 36 määratletud hüvitist makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul, mööndusega, et töövõimetuse korral võib hüvitist mitte maksta iga töise tulu katkemise juhtumi puhul esimese kolme päeva eest.

VII osa PEREHÜVITIS

Artikkel 39

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele perehüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 40

Hõlmatavaks juhuks on vastutus laste ülalpidamise eest vastavalt sätestatule.

Artikkel 41

Kaitstavateks isikuteks on artiklis 42 määratletud perioodiliste väljamaksete puhul:

- a) sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest; või
- b) sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriad, kes moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest.

Artikkel 42

Hüvitiseks on:

- a) perioodiline väljamakse sätestatud kvalifikatsiooniperioodi täitnud kaitstavale isikule; või
- b) lastele või lastega seoses toidu, riietuse, eluaseme, puhkuse või koduabi tagamine; või
- c) kombinatsioon käesoleva artikli punktides (a) ja (b) nimetatud hüvitistest.

Artikkel 43

Artiklis 42 määratletud hüvitis tagatakse vähemalt kaitstavale isikule, kes on kindlaksmääratud aja jooksul täitnud kvalifikatsiooniperioodi, milleks võib vastavalt sätestatule olla üks kuu osamaksete tegemist või töötamist või kuus kuud elamist.

Artikkel 44

Kaitstavatele isikutele artikli 42 kohaselt makstavate hüvitiste koguväärtus peab olema vähemalt 1,5 protsenti artiklis 66 kehtestatud reeglite järgi määratletud tavalise täiskasvanud meeslihttöölise palga ja kõikide elanike laste koguarvu korrutisest.

Artikkel 45

Kui hüvitiseks on perioodiline väljamakse, makstakse seda kogu juhtumi kestuse jooksul.

VIII osa EMADUSHÜVITIS

Artikkel 46

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele emadushüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 47

Hõlmatavateks juhtudeks on rasedus, sünnitus ja nende tagajärjed ning töise tulu katkemine vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatule.

Artikkel 48

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) kõik naised sätestatud töötajate kategooriates, mis moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest, ning emadusega seotud meditsiiniteenuste puhul ka nendesse töötajate kategooriatesse kuuluvate meeste abikaasad; või
- b) kõik naised sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriates, kes moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest, ning emadusega seotud meditsiiniteenuste puhul ka nendesse kategooriatesse kuuluvate meeste abikaasad.

Artikkel 49

1. Raseduse, sünnituse ja nende tagajärgede puhul on emadusega seotud meditsiiniteenusteks arstiabi vastavalt käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatule.
2. Arstiabi peab hõlmama vähemalt:
  - a) sünnieelset, sünnitus- ja sünnitusjärgset abi, mida osutavad meditsiinitöötajad või kvalifitseeritud ämmaemandad; ja
  - b) vajaduse korral haiglaravile paigutamist.
3. Käesoleva artikli lõikes 2 määratletud arstiabi võimaldatakse eesmärgiga säilitada, taastada või parandada kaitstava naise tervist ja töövõimet ning võimet iseenda eest hoolitseda.
4. Emadusega seotud meditsiiniteenuseid administreerivad institutsioonid või valitsusasutused ergutavad sobival viisil kaitstavaid naisi kasutama üldisi tervishoiuteenuseid, mida pakuvad neile riigiasutused või riigiasutuste poolt tunnustatud asutused.

Artikkel 50

Rasedusest, sünnitusest ja nende tagajärgedest tuleneva töise tulu katkemise puhul on hüvitiseks perioodiline väljamakse, mida arvutatakse nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded. Perioodilise väljamakse suurus võib juhtumi kestuse jooksul muutuda, tingimusel et selle keskmine määr vastab eelnimetatud nõuetele.

Artikkel 51

Hõlmataval juhul tagatakse artiklites 49 ja 50 määratletud hüvitis vähemalt kaitstavatesse kategooriatesse kuuluvale naisele, kes on täitnud kvalifikatsiooniperioodi, mida peetakse vajalikuks kuritarvituste vältimiseks. Artiklis 49 määratletud hüvitis tagatakse ka kaitstavatesse kategooriatesse kuuluva mehe abikaasale, kui mees on täitnud eelnimetatud kvalifikatsiooniperioodi.

Artikkel 52

Artiklites 49 ja 50 määratletud hüvitist makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul, mõõndusega, et perioodilise väljamakse tegemist võib piirata 12 nädalaga. Kui siseriiklikud õigusaktid nõuavad või lubavad pikemaajalist töölt puudumist, ei või perioodilise väljamakse tegemist piirata sellest lühema perioodiga.

IX osa INVALIIDSUSHÜVITIS

Artikkel 53

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele invaliidsushüvitise maksmise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 54

Hõlmatavaks juhuks on võimetus tegeleda mis tahes tulutoova tegevusega ettenähtud ulatuses, kui selline seisund on tõenäoliselt püsiva iseloomuga või kestab pärast haigushüvitise maksmise perioodi lõppemist.

Artikkel 55

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) sätestatud töötajate kategooriad, kes moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest; või
- b) sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriad, kes moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest; või
- c) kõik elanikud, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa artikli 67 nõuetega kooskõlas sätestatud piirsummat.

Artikkel 56

Hüvitiseks on perioodiline väljamakse, mida arvutatakse järgmiselt:

- a) töötajate kategooriate või majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriate kaitsmisel nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded;
- b) kõikide elanike kaitsmisel, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa sätestatud piirsummat nii, et on täidetud artikli 67 nõuded.

Artikkel 57

1. Hõlmataval juhul tagatakse artiklis 56 määratletud hüvitis vähemalt:

- a) kaitstavale isikule, kes on enne juhtumi saabumist täitnud sätestatud reeglite järgi kvalifikatsiooniperioodi, milleks võib olla 15 osamaksete tegemise või töötamise aastat või 10 elamise aastat; või
- b) kui põhimõtteliselt on kaitstud kõik majanduslikult aktiivsed isikud, siis kaitstavale isikule, kes on täitnud kolmeaastase osamaksete tegemisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi ja kelle eest on tema tööea jooksul makstud ettenähtud iga-aastast keskmist osamakset.
2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 viidatud hüvitise saamise tingimuseks on osamaksete tegemise või töötamise miinimumperioodi täitmine, tagatakse vähendatud suuruses hüvitis vähemalt:
- a) kaitstavale isikule, kes on enne juhtumi saabumist täitnud sätestatud reeglite järgi viieaastase osamaksete tegemise või töötamisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi; või
- b) kui põhimõtteliselt on kaitstud kõik majanduslikult aktiivsed isikud, siis kaitstavale isikule, kes on täitnud kolmeaastase osamaksete tegemisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi ja kelle eest on tema tööea jooksul makstud pool käesoleva artikli lõike 1 punktis (b) sätestatud iga-aastasest keskmisest osamaksest.
3. Käesoleva artikli lõike 1 nõuded loetakse täidetuks, kui XI osa nõuete kohaselt arvatud hüvitis, kuid kümne protsendipunkti võrra madalamal tasemel, kui on näidatud standardse hüvitisesaaja kohta sellele osale lisatud tabelis, tagatakse vähemalt kaitstavale isikule, kellel on sätestatud reeglite järgi täitnud viis osamaksete tegemise või töötamise aastat või viis elamise aastat.
4. XI osale lisatud tabelis näidatud protsenti võib proportsionaalselt vähendada, kui vähendatud protsendile vastava pensioni kvalifikatsiooniperiood on üle viie, kuid alla 15 osamaksete tegemise või töötamise aasta; vähendatud suuruses hüvitist makstakse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.

Artikkel 58

Artiklites 56 ja 57 määratletud hüvitist makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul või vanadushüvitisele õiguse tekkimiseni.

X osa TOITJAKAOTUSHÜVITIS

Artikkel 59

Lepingupool, kelle suhtes käesolev osa koodeksist jõustub, peab tagama kaitstavatele isikutele toitjakaotushüvitise kooskõlas käesoleva osa järgmiste artiklitega.

Artikkel 60

1. Hõlmatavaks juhuks on lesel või lapsel ülalpidaja surma tagajärjel toetuse kaotamine. Lese puhul võib vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatud hüvitise saamise tingimuseks seada võimetuse end ise ülal pidada.
2. Siseriiklikud õigusaktid võivad sätestada, et hüvitise maksmine sellele õigust omavale isikule võidakse katkestada, kui isik on hõivatud mis tahes sätestatud tulutoova tegevusega, või et osamaksetest sõltuvat hüvitist võidakse vähendada, kui hüvitisesaaja tööne tulu ületab sätestatud summa ning mitteosamakselist hüvitist võidakse vähendada, kui hüvitisesaaja tööne tulu või muud elatusvahendid või need koos ületavad sätestatud summa.

Artikkel 61

Kaitstavateks isikuteks on:

- a) abikaasad ja lapsed, kelle ülalpidajad kuuluvad sätestatud töötajate kategooriatesse, mis moodustavad vähemalt 50 protsenti kõikidest töötajatest; või
- b) abikaasad ja lapsed, kelle ülalpidajad kuuluvad sätestatud majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriatesse, mis moodustavad vähemalt 20 protsenti kõikidest elanikest; või
- c) kõik elanikest lesed ja lapsed, kes on kaotanud oma ülalpidaja ja kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa artikli 67 nõuetega kooskõlas sätestatud piirsummat.

Artikkel 62

Hüvitiseks on perioodiline väljamakse, mida arvutatakse järgmiselt:

- a) töötajate kategooriatesse või majanduslikult aktiivse elanikkonna kategooriatesse kuuluvate ülalpidajate abikaasade ja laste kaitsmisel nii, et on täidetud artikli 65 või artikli 66 nõuded;

b) kõikide elanikest leskede ja laste kaitsmisel, kelle elatusvahendid juhtumi kestuse jooksul ei ületa sätestatud piirsummat nii, et on täidetud artikli 67 nõuded.

Artikkel 63

1. Hõlmataval juhul tagatakse artiklis 62 määratletud hüvitis vähemalt:

a) kaitstavale isikule, kelle ülalpidaja on sätestatud reeglite järgi täitnud kvalifikatsiooniperioodi, milleks võib olla 15 osamaksete tegemise või töötamise aastat või 10 elamise aastat; või

b) kui põhimõtteliselt on kaitstud kõikide majanduslikult aktiivsete isikute abikaasad ja lapsed, siis kaitstavale isikule, kelle ülalpidaja on täitnud kolmeaastase osamaksete tegemisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi ja kelle ülalpidaja eest on viimase tööea jooksul makstud ettenähtud iga-aastast keskmist osamakset.

2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 viidatud hüvitise saamise tingimuseks on osamaksete tegemise või töötamise miinimumperioodi täitmine, tagatakse vähendatud suuruses hüvitis vähemalt:

a) kaitstavale isikule, kelle ülalpidaja on sätestatud reeglite järgi täitnud viieaastase osamaksete tegemise või töötamisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi; või

b) kui põhimõtteliselt on kaitstud kõikide majanduslikult aktiivsete isikute abikaasad ja lapsed, siis kaitstavale isikule, kelle ülalpidaja on täitnud kolmeaastase osamaksete tegemisega määratletud kvalifikatsiooniperioodi ja kelle ülalpidaja eest on viimase tööea jooksul makstud pool käesoleva artikli lõike 1 punktis (b) sätestatud iga-aastasest keskmisest osamaksest.

3. Käesoleva artikli lõike 1 nõuded loetakse täidetuks, kui XI osa nõuete kohaselt arvatud hüvitis, kuid kümne protsendipunkti võrra madalamal tasemel, kui on näidatud standardse hüvitisesaaja kohta sellele osale lisatud tabelis, tagatakse vähemalt kaitstavale isikule, kelle ülalpidaja on sätestatud reeglite järgi täitnud viis osamaksete tegemise, töötamise või elamise aastat.

4. XI osale lisatud tabelis näidatud protsenti võib proportsionaalselt vähendada, kui vähendatud protsendile vastava hüvitise kvalifikatsiooniperiood on üle viie, kuid alla 15 osamaksete tegemise või töötamise aastat; vähendatud suuruses hüvitist makstakse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.

5. Lastetule lesele, kes pole võimeline end ise ülal pidama, võidakse toitjakaotushüvitise saamise tingimuseks seada, et abielu ülalpidajaga kestis ettenähtud miinimumperioodi.

Artikkel 64

Artiklites 62 ja 63 määratletud hüvitist makstakse kogu juhtumi kestuse jooksul.

XI osa PERIOODILISTE VÄLJAMAKSETE SUHTES KEHTESTATUD STANDARDID

Artikkel 65

1. Perioodilise väljamakse puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, peab hüvitise määr koos juhtumi kestuse jooksul makstavate perehüvitistega olema vähemalt tasemel, mis kõnealusel juhtumil vastab käesolevale osale lisatud tabelis standardse hüvitisesaaja kohta näidatud protsendile hüvitisesaaja või tema ülalpidaja eelneva töise tulu ja perehüvitiste kogusummast, mida makstakse kaitstavale isikule, kellel on samasugused perekondlikud kohustused kui standardisel hüvitisesaajal.

2. Hüvitisesaaja või tema ülalpidaja eelnev töine tulu arvutatakse sätestatud reeglite kohaselt. Kui kaitstavad isikud või nende ülalpidajad jagunevad töise tulu järgi kategooriatesse, siis võib nende eelneva töise tulu arvestamisel lähtuda vastava kategooria põhitöötasust.

3. Hüvitise määrale või hüvitise arvutamisel arvesse võetava töise tulu suurusele võib sätestada maksimumpiiri tingimuse, et selle kehtestamisel järgitakse käesoleva artikli lõike 1 sätteid, kui hüvitisesaaja või tema ülalpidaja eelnev töine tulu on võrdne või väiksem kui meesoskustöölise palk.

4. Hüvitisesaaja või tema ülalpidaja eelneva töise tulu, meesoskustöölise palga, hüvitise ja perehüvitiste arvutamisel võetakse aluseks sama ajaperiood.

5. Teiste hüvitisesaajate puhul peab hüvitis olema mõistlikus seoses standardse hüvitisesaaja hüvitisega.

6. Käesoleva artikli mõttes on meesoskustööliseks:

a) lukksepp või treial masinatööstuses, välja arvatud elektrimasinatööstuses; või

b) tüüpiline oskustöölise vastavalt käesoleva artikli lõikes 7 sätestatule; või

c) isik, kelle töine tulu on 125 protsenti kõikide kaitstavate isikute keskmisest teisest tulust.

7. Käesoleva artikli lõike 6 punkti (b) mõttes on tüüpiline oskustöeline isik, kes töötab peamises majandusharus, kus on kõnealusel juhtumil suurim arv kaitstavaid majanduslikult aktiivseid meessoost isikuid või, sõltuvalt juhtumist, kaitstavate isikute ülalpidajaid, kui tegemist on majandusharuga, kus on suurim arv selliseid isikuid või ülalpidajaid. Siinkohal kasutatakse rahvusvahelist majandusharude standardset tööstusklassifikatsiooni, mille on vastu võtnud Ühendatud Rahvaste Majandus- ja Sotsiaalnõukogu oma seitsmendal istungjärgul 27. augustil 1948 ja mis on ära toodud käesoleva koodeksi lisas 1, või selle klassifikatsiooni mis tahes muudetud varianti.
8. Kui hüvitise määr on regiooniti erinev, siis võib meesoskustöölise iga regiooni jaoks eraldi määratleda kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 6 ja 7.
9. Käesoleva artikli lõike 6 punktide (a) ja (b) kohaselt valitud meesoskustöölise palga määratlemisel lähtutakse normtöötundide palgamääradest, mis on sätestatud kollektiivlepingutes või siseriiklikes õigusaktides või siseriiklikest õigusaktidest või praktikast lähtuvalt, arvestades seejuures võimalikke elukallidushüvitisi. Kui eelnimetatud palgamäärad erinevad regiooniti, kuid käesoleva artikli lõiget 8 ei kohaldata, siis võetakse aluseks keskmine palgamäär.
10. Jooksvate perioodiliste väljamaksete määrad vanaduse, töövigastuse (välja arvatud töövõimetus), invaliidsuse ja ülalpidaja surma korral vaadatakse üle, kui tõise tulu üldine tase muutub tuntavalt ning see on põhjustatud elukalliduse olulisest muutumisest.

Artikkel 66

1. Perioodilise väljamakse puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, peab hüvitise määr koos juhtumi kestuse jooksul makstavate perehüvitistega olema vähemalt tasemel, mis kõnealusel juhtumil vastab käesolevale osale lisatud tabelis standardse hüvitisesaaja kohta näidatud protsendile tavalise täiskasvanud meeslihttöölise palga ja perehüvitiste kogusummast, mida makstakse kaitstavale isikule, kellel on samasugused perekondlikud kohustused kui standardisel hüvitisesaajal.
2. Tavalise täiskasvanud meeslihttöölise palga, hüvitise ja perehüvitiste arvutamisel võetakse aluseks sama ajaperiood.
3. Teiste hüvitisesaajate puhul peab hüvitis olema mõistlikus seoses standardse hüvitisesaaja hüvitisega.
4. Käesoleva artikli mõttes on tavaline täiskasvanud meeslihttööliline:
- a) isik, kes teeb tüüpilist mitteoskustööd masinatööstuses, välja arvatud elektrimasinatööstuses; või
  - b) isik, kes teeb tüüpilist mitteoskustööd vastavalt järgmises lõikes sätestatule.
5. Käesoleva artikli lõike 4 punkti (b) mõttes teeb tüüpilist mitteoskustööd isik, kes töötab peamises majandusharus, kus on kõnealusel juhtumil suurim arv kaitstavaid majanduslikult aktiivseid meessoost isikuid või, sõltuvalt juhtumist, kaitstavate isikute ülalpidajaid, kui tegemist on majandusharuga, kus on suurim arv selliseid isikuid või ülalpidajaid. Siinkohal kasutatakse rahvusvahelist majandusharude standardset tööstusklassifikatsiooni, mille on vastu võtnud Ühendatud Rahvaste Majandus- ja Sotsiaalnõukogu oma seitsmendal istungjärgul 27. augustil 1948 ja mis on ära toodud käesoleva koodeksi lisas 1, või selle klassifikatsiooni mis tahes muudetud varianti.
6. Kui hüvitise määr on regiooniti erinev, siis võib tavalise täiskasvanud meeslihttöölise iga regiooni jaoks eraldi määratleda kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 4 ja 5.
7. Tavalise täiskasvanud meeslihttöölise palga määratlemisel lähtutakse normtöötundide palgamääradest, mis on sätestatud kollektiivlepingutes või siseriiklikes õigusaktides või siseriiklikest õigusaktidest või praktikast lähtuvalt, arvestades seejuures võimalikke elukallidushüvitisi. Kui eelnimetatud palgamäärad erinevad regiooniti, kuid käesoleva artikli lõiget 6 ei kohaldata, siis võetakse aluseks keskmine palgamäär.
8. Jooksvate perioodiliste väljamaksete määrad vanaduse, töövigastuse (välja arvatud töövõimetus), invaliidsuse ja ülalpidaja surma korral vaadatakse üle, kui tõise tulu üldine tase muutub tuntavalt ning see on põhjustatud elukalliduse olulisest muutumisest.

Artikkel 67

- Perioodilise väljamakse puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit:
- a) määratakse hüvitise määr vastavalt ettenähtud skaalale või pädeva riigiasutuse sätestatud reeglite kohaselt kindlaksmääratud skaalale;
  - b) hüvitise määra võib vähendada ainult ulatuses, mille võrra hüvitisesaaja pere muud elatusvahendid ületavad ettenähtud arvestatava suurusega summa või pädeva riigiasutuse sätestatud reeglite kohaselt kindlaksmääratud arvestatava suurusega summa;
  - c) hüvitise ja muude elatusvahendite kogusumma pärast käesoleva artikli punktis (b) nimetatud arvestatava suurusega summade mahaarvamist peab olema piisav, et

hüvitiesesaaaja pere tervise juures hoida ja kohaselt ülal pidada, ega tohi olla väiksem kui vastav hüvitis, mis on arvatud kooskõlas artikli 66 nõuetega

d) käesoleva artikli punkti (c) sätted loetakse täidetuks, kui asjakohase osa järgi makstavate hüvitiste kogusumma ületab vähemalt 30 protsendi võrra hüvitiste kogusummat, mis saadakse, kui kohaldatakse artiklit 66 ja:

- (i) artikli 15 punkti (b) III osa puhul;
- (ii) artikli 27 punkti (b) V osa puhul;
- (iii) artikli 55 punkti (b) IX osa puhul;
- (iv) artikli 61 punkti (b) X osa puhul.

Tabel XI osa juurde

Perioodilised väljamaksed standardsetele hüvitiesesaaajatele

OSA	JUHTUM	STANDARDNE HÜVITISESAAJA	PROTSENT
III	Haigus	Mees abikaasa ja kahe lapsega	45
IV	Töötus	Mees abikaasa ja kahe lapsega	45
V	Vanadus	Mees pensionialise abikaasaga	40
VI	Töövigastus:		
	Töövõimetus	Mees abikaasa ja kahe lapsega	50
	Sissetuleku teenimise võime täielik kaotus	Mees abikaasa ja kahe lapsega	50
	Toitjakaotus	Lesk kahe lapsega	40
VIII	Emadus	Naine	45
IX	Invaliidsus	Mees abikaasa ja kahe lapsega	40
X	Toitjakaotus	Lesk kahe lapsega	40

XII osa ÜHISSÄTTED

Artikkel 68

Hüvitise maksmise, millele kaitstaval isikul oleks õigus käesoleva koodeksi II kuni X osa kohaselt, võib sätestatud ulatuses katkestada:

- a) ajaks, mil asjaomane isik ei viibi asjaomase lepingupoole territooriumil;
- b) ajaks, mil asjaomast isikut peetakse ülal riigieelarvelistest vahenditest või sotsiaalkindlustusutasutuse või -talituse kulul, välja arvatud hüvitise osa, mis tagatakse hüvitiesesaaaja ülalpidamisel olevatele isikutele;
- c) ajaks, mil asjaomane isik saab mõnda teist rahalist sotsiaalkindlustushüvitist, välja arvatud perehüvitis, ning ajaperioodiks, mil ta saab kõnealuse juhtumiga seoses kahjutasu kolmandalt isikult, tingimusel et katkestatud hüvitise osa ei ületa teist liiki hüvitist või kolmanda isiku makstavat kahjutasu;
- d) kui asjaomane isik on esitanud petisliku nõude;
- e) kui olukord on tekkinud asjaomase isiku toimepandud kuriteo tagajärjel;
- f) kui olukord on tekkinud asjaomase isiku tahtliku väärkäitumise tagajärjel;
- g) asjakohastel juhtudel, kui asjaomane isik keeldub talle pakutavatest meditsiini- või rehabiliteerimise teenustest või ei suuda sätestatud reeglite kohaselt tõendada juhtumi toimumist või kestmist või hüvitiesesaaajate käitumist;
- h) töötushüvitise puhul, kui asjaomane isik ei kasuta talle pakutavaid tööhõiveteenuseid;
- i) töötushüvitise puhul, kui asjaomane isik on kaotanud töö töövaidluse tõttu toimunud töökatkestuse otsesel tagajärjel või on lahkunud töölt vabatahtlikult ilma mõjuva põhjuseta; ja
- j) toitjakaotushüvitise puhul ajaks, mil lesk elab koos mehega, kellele ta on abikaasaks.

Artikkel 69

1. Nõude esitajal on õigus edasikaebamisele, kui talle keeldutakse hüvitise andmisest või ei rahuldata kaebust hüvitise kvaliteedi või kvantiteedi suhtes.
2. Kui käesoleva koodeksi rakendamisel on arstiabi administreerimine usaldatud seadusandja ees vastutavale valitsusasutusele, võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud edasikaebamisõiguse asendada õigusega esitada kaebus seoses arstiabita jätmisega või anda sobivale asutusele õigus uurida osutatud ravi kvaliteeti.
3. Kui kaebusi menetleb sotsiaalkindlustusküsimustega tegelemiseks loodud erikomisjon, kus on esindatud kaitstavad isikud, ei ole edasikaebamisõigus nõutav.

Artikkel 70

1. Käesoleva koodeksiga kooskõlas hüvitiste osutamise ja administreerimise kulud kaetakse kollektiivselt kindlustusosamaksete või üldiste maksude või mõlema kaudu viisil, mis väldib väheste elatusvahenditega isikute majanduslikesse raskustesse sattumist ning võtab arvesse asjaomase lepingupoole ja kaitstavate isikute kategooriate majanduslikku olukorda.
2. Kaitstavate töötajate makstavate kindlustusosamaksete kogusumma ei tohi ületada 50 protsenti kõikidest rahalistest vahenditest, mis eraldatakse töötajate ning nende abikaasade ja laste kaitseks. Selle tingimuse täitmise kindlakstegemisel võib kokku arvestada kõik hüvitised, mida asjaomane lepingupool kooskõlas käesoleva koodeksiga osutab, välja arvatud perehüvitis ja töövigastushüvitis, kui viimast osutatakse eraldi liigina.
3. Asjaomane lepingupool võtab endale üldise vastutuse käesoleva koodeksiga kooskõlas hüvitiste õigeaegse osutamise eest ja rakendab sel eesmärgil kõiki vajalikke abinõusid. Lepingupool tagab, kus vajalik, finantstasakaalu käsitlevate kindlustusstatistiliste uuringute ja arvutuste perioodilise teostamise, seejuures igal juhul enne muudatuste tegemist hüvitiste, kindlustusosamaksete määra või maksude osas, mida eraldatakse hõlmatud juhtumitega seotud kulude katmiseks.

Artikkel 71

1. Kui administreerimist ei ole usaldatud seadusandja ees vastutavale valitsusasutusele, peavad kaitstavate isikute esindajad osalema juhtimises või nendega tuleb konsulteerida sätestatud tingimustel; siseriiklikud õigusaktid võivad sarnaselt määratleda tööandjate esindajate ja riigiasutuste osalemise.
2. Asjaomane lepingupool võtab endale üldise vastutuse käesoleva koodeksi rakendamise seotud asutuste ja teenuste kohase administreerimise eest.

XIII osa MUUD SÄTTED

Artikkel 72

Käesolevat koodeksit ei rakendata:

- a) juhtudele, mis leidsid aset enne koodeksi vastava osa jõustumist asjaomase lepingupoole suhtes;
- b) hüvitistele juhtudel, mis leidsid aset pärast koodeksi vastava osa jõustumist asjaomase lepingupoole suhtes, kuid õigused hüvitistele tulenesid jõustumise kuupäevale eelnenud perioodidest.

Artikkel 73

Lepingupooled püüavad sõlmida eraldi kokkuleppe välismaalasi ja migrante puudutavates sotsiaalkindlustusküsimustes, eelkõige selles osas, mis puudutab võrdse kohtlemise tagamist oma riigi kodanikega ning omandatud ja omandatavate õiguste säilimist.

Artikkel 74

1. Lepingupool esitab peasekretärile iga-aastase aruande, mis käsitleb käesoleva koodeksi rakendamist. Aruanne sisaldab:
  - a) täielikku informatsiooni seaduste ja määruste kohta, mille abil jõustatakse käesoleva koodeksi ratifitseeritud sätted; ja
  - b) tõenduse statistiliste tingimuste täitmise kohta, mis on määratletud:
    - i) artiklites 9 (a), (b) või (c); 15 (a) või (b); 21 (a); 27 (a) või (b); 33; 41 (a) või (b); 48 (a) või (b); 55 (a) või (b); 61 (a) või (b) kaitstavate isikute arvu osas;
    - ii) artiklites 44, 65, 66 või 67 hüvitise määrade osas;
    - iii) artikli 24 lõikes 2 töötushüvitise kestuse osas; ja
    - iv) artikli 70 lõikes 2 kaitstavate töötajate kindlustusosamaksete osakaalu kohta rahalistest vahenditest.Tõendus tuleb esitada, niivõrd kui see on võimalik, komitee soovitatud üldises korras ja viisil.
2. Lepingupool annab peasekretärile selle nõudmisel täiendavat informatsiooni koodeksi ratifitseeritud sätete rakendamise kohta.
3. Ministrite komitee võib volitada peasekretäri edastama Konsultatiivsele Assambleele koopiad aruandest ja täiendavast informatsioonist, mis on esitatud vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2.
4. Peasekretär saadab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peadirektorile aruande ja täiendava informatsiooni, mis on esitatud vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2 ning

palub viimasel konsulteerida nimetatud aruande ja täiendava informatsiooni osas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni vastavat üksust ja edastada peasekretärile järeldused, milleni see üksus jõudis.

5. Aruanne, täiendav informatsioon ja käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni vastava üksuse esitatud järeldused vaatab läbi komitee. Komitee esitab ministrite komiteele aruande, mis sisaldab nende tehtud järeldusi.

Artikkel 75

1. Ministrite komitee, olles eelnevalt vajadusel konsulteerinud Konsultatiivse Assambleega, otsustab vastavalt Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 lõikele (d) kahe kolmandiku häälteenamusega, kas iga lepingupool on täitnud endale käesoleva koodeksiga võetud kohustusi.

2. Kui ministrite nõukogu leiab, et lepingupool ei täida käesoleva koodeksi raames oma kohustusi, kutsub ta nimetatud lepingupoolt üles rakendama ministrite komitee poolt vajalikuks peetud abinõusid, et tagada kohustuste täitmine.

Artikkel 76

Lepingupool annab peasekretärile iga kahe aasta järel aru oma seaduste ja praktika seisust koodeksi mis tahes II kuni X osa suhtes, mida lepingupool pole määratlenud koodeksi ratifitseerimisel artikli 3 kohaselt või artikli 4 kohaselt tehtud hilisemas teatises.

XIV osa LÕPPSÄTTED

Artikkel 77

1. Käesolev koodeks on avatud allakirjutamiseks Euroopa Nõukogu liikmesriikidele. See kuulub ratifitseerimisele. Ratifitseerimisdokumente hoiustatakse peasekretäri juures, eeldusel et ministrite nõukogu on asjakohastel juhtudel teinud eelnevalt positiivse otsuse vastavalt artikli 78 lõikes 4 sätestatule.

2. Käesolev koodeks jõustub aasta möödudes alates kolmanda ratifitseerimisdokumendi hoiustamise kuupäevast.

3. Iga järgnevalt ratifitseeriva allakirjutanu suhtes jõustub koodeks aasta möödudes alates tema ratifitseerimisdokumentide hoiustamise kuupäevast.

Artikkel 78

1. Allakirjutanu, kes soovib enda suhtes kohaldada artikli 2 lõike 2 sätteid, peab enne ratifitseerimist esitama peasekretärile aruande, milles näidatakse, mil määral on tema sotsiaalkindlustussüsteem vastavuses käesoleva koodeksi sätetega.

Selline aruanne peab sisaldama loetelu:

a) vastavatest seadustest ja määrustest; ja

b) tõenduse statistiliste tingimuste täitmise kohta, mis on määratletud:

i) artiklis 9 (a), (b) või (c); 15 (a) või (b); 21 (a); 27 (a) või (b); 33; 41 (a) või (b); 48 (a) või (b); 55 (a) või (b); 61 (a) või (b) kaitstavate isikute arvu suhtes;

ii) artiklis 44, 65, 66 või 67 hüvitiste määrade suhtes;

iii) artikli 24 lõikes 2 töötushüvitise kestuse suhtes; ja

iv) artikli 70 lõikes 2 kaitstavate töötajate kindlustusosamaksete osakaalust rahalistest vahenditest suhtes; ja

c) kõiki elemente, mida allakirjutanu soovib lasta arvesse võtta, vastavalt artikli 2 lõigetele 2 ja 3.

Selline tõendus tuleb esitada, niivõrd kui see on võimalik, komitee soovitatud üldises korras ja viisil.

2. Allakirjutanu annab peasekretärile viimase nõudmisel täiendavat informatsiooni tema sotsiaalkindlustussüsteemi vastavuse kohta käesoleva koodeksi sätetega.

3. Komitee vaatab läbi aruande ja täiendava informatsiooni, võttes arvesse artikli 2 lõike 3 sätteid. Komitee esitab ministrite komiteele aruande, mis sisaldab selle järeldusi.

4. Ministrite komitee otsustab vastavalt Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 lõikele (d) kahe kolmandiku häälteenamusega, kas allakirjutanu sotsiaalkindlustussüsteem on vastavuses käesoleva koodeksi nõuetega.

5. Kui ministrite komitee otsustab, et nimetatud sotsiaalkindlustussüsteem ei ole vastavuses käesoleva koodeksi sätetega, informeerib ta sellest asjaomast allakirjutanut ja võib teha soovitusi, kuidas vastavust saavutada.

Artikkel 79

1. Pärast käesoleva koodeksi jõustumist võib ministrite komitee kutsuda koodeksiga ühinema mis tahes riiki, mis ei ole Euroopa Nõukogu liikmesriik. Sellise riigi ühinemisele laienevad samad tingimused ja protseduur, nagu koodeksis ratifitseerimise kohta on kehtestatud.
2. Riik ühineb käesoleva koodeksiga, hoiustades ühinemisdokumendi peasekretäri juures. Iga ühineva riigi suhtes jõustub koodeks ühe aasta möödudes alates tema ühinemisdokumendi hoiustamise kuupäevast.
3. Ühineva riigi kohustused ja õigused on samad, mis käesolevas koodeksis on sätestatud koodeksi ratifitseerinud allakirjutanu jaoks.

Artikkel 80

1. Käesolev koodeks rakendub iga lepingupoolle peaterritooriumi suhtes. Lepingupool võib allakirjutamise või ratifitseerimis- või ühinemisdokumendi hoiustamise ajal määratleda peasekretärile adresseeritud avalduses territooriumi, mida sel eesmärgil käsitletakse tema peaterritooriumina.
2. Koodeksit ratifitseeriv lepingupool või iga ühinev riik võib allakirjutamise või ratifitseerimis- või ühinemisdokumendi hoiustamise ajal või ükskõik millisel hilisemal ajal teatada peasekretärile, et käesolev koodeks laieneb täielikult või osaliselt, arvestades teatistes täpsustatud muudatusi, tema peaterritooriumi mis tahes osale, mida pole määratletud käesoleva artikli lõike 1 alusel või mis tahes muule territooriumile, mille rahvusvaheliste suhete eest ta on vastutav. Teatistes määratletud muudatusi võib tühistada või täiendada järgnevat teatistega.
3. Lepingupool võib ajal, mil ta vastavalt koodeksi artiklile 81 saab koodeksi denonsseerida, teatada peasekretärile, et koodeks lõpetab kehtivuse mis tahes tema peaterritooriumi osa suhtes või mis tahes muu territooriumi suhtes, millele koodeksit on käesoleva artikli lõike 2 alusel laiendatud.

Artikkel 81

Lepingupool võib denonsseerida koodeksi või mis tahes ühe või enama osa selle II kuni X osast alles pärast viie aasta möödumist kuupäevast, mil koodeks jõustus selle lepingupoolle suhtes, või pärast iga järgnevat viieaastast perioodi, ning igal juhul teatades sellest peasekretärile ühe aasta ette. Denonsseerimine ei mõjuta koodeksi kehtivust teiste lepingupoolte suhtes, eeldusel et kogu aeg on vähemalt kolm lepingupoolt.

Artikkel 82

Peasekretär teatab Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, iga ühineva riigi valitsusele ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peadirektorile:

- i) käesoleva koodeksi jõustumise kuupäeva ja kõigi seda ratifitseerivate liikmete nimed;
- ii) igast ühinemisdokumendi hoiustamisest artikli 79 kohaselt ja sellega koos saadud teatistest;
- iii) igast teatisest, mis on saadud artiklite 4 ja 80 kohaselt; või
- iv) igast teatest, mis on saadud artikli 81 kohaselt.

Artikkel 83

Käesoleva koodeksi lisa on koodeksi lahutamatuks osaks. Selle tõenduseks on selleks volitatud isikud käesolevale koodeksile alla kirjutanud. Strasbourg'is 16. aprillil 1964. a prantsuse ja inglise keeles, mõlemad tekstid on võrdse jõuga, ühes eksemplaris, mida hoiustatakse Euroopa Nõukogu arhiivis ja millest peasekretär saadab kinnitatud koopiad igale allakirjutanule ja ühinevale riigile ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peadirektorile.

Lisaosa

Artikkel 68i

Selle koodeksi artiklit 68i tõlgendatakse vastavalt iga liikmesriigi rahvuslikule seadusandlusele.

Lisa 1

RAHVUSVAHELINE MAJANDUSHARUDE STANDARDNE TÖÖSTUSKLASSIFIKATSIOON

- Harude ja põhirühmade nimekiri
- Haru 0 – Põllumajandus, metsandus, jahindus ja kalandus
01. Põllumajandus ja loomakasvatus
  02. Metsandus ja metsatöötlemine
  03. Jahindus, loomade püüdmine ja ulukite levitus
  04. Kalandus
- Haru 1 – Allmaa- ja lahtine kaevandus
11. Söekaevandus
  12. Metallikaevandus
  13. Toornafta ja looduslik gaas
  14. Kivimurd, savi- ja liivakarjäär
  19. Mittemetallide kaevandus, mujal klassifitseerimata
- Harud 2–3 – Tööstuslik tootmine
20. Toiduainete (v.a joogid) tööstus
  21. Joogitööstus
  22. Tubakatööstus
  23. Tekstiilitööstus
  24. Jalatsite, valmisriiete ja muude rõivaste tootmine
  25. Puidu ja korgi tootmine, välja arvatud mööblitootmine
  26. Mööbli ja inventari tootmine
  27. Paberi ja paberitoodete tootmine
  28. Trükkimine, kirjastamine ja sellega seotud tööstus
  29. Naha ja nahktoodete tootmine, välja arvatud jalatsid
  30. Kummitoodete tootmine
  31. Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine
  32. Nafta- ja söetoodete tootmine
  33. Mittemetalliliste mineraaltoodete tootmine, välja arvatud nafta- ja söetooted
  34. Metallitööstus
  35. Metalltoodete tootmine, välja arvatud masinad ja transpordivahendid
  36. Masinatööstus, välja arvatud elektrimasinad
  37. Elektrimasinate, -aparaatide ja -seadmete tootmine
  38. Transpordivahendite tootmine
  39. Muu tööstuslik tootmine
- Haru 4 – Ehitus
40. Ehitus
- Haru 5 – Elektri-, gaasi-, vee- ja kanalisatsiooniteenused
51. Elekter, gaas, aur
  52. Vee- ja kanalisatsiooniteenused
- Haru 6 – Kaubandus
61. Hulgi- ja jaekaubandus
  62. Pangad ja muud finantsinstitutsioonid
  63. Kindlustus
  64. Kinnisvara
- Haru 7 – Transport, ladustamine ja side
71. Transport
  72. Ladustamine
  73. Side
- Haru 8 – Teenused
81. Valitsusteenused
  82. Ühiskondlikud ja äriteenused
  83. Puhketeenused
  84. Isikuteenused
- Haru 9 – Ebapiisavalt kirjeldatud tegevused
90. Ebapiisavalt kirjeldatud tegevused

TÄIENDAVAD TEENUSED VÕI SOODUSTUSED

II osa. ARSTIABI

1. Üld- või eriarstiabi väljaspool haiglaid, kaasa arvatud koduvisiidid, kestuspiiranguta, kusjuures hüvitise saajalt või tema ülalpidajalt võib nõuda ravikulutuste katmises osalemist kuni 25 protsendi ulatuses.
2. Olulised farmaatsiatooted, kestuspiiranguta, kusjuures hüvitise saajalt või tema ülalpidajalt võib nõuda kulutuste katmises osalemist kuni 25 protsendi ulatuses.

3. Haiglaravi, kaasa arvatud hooldus, vajaduste kohane üld- või eriarstiabi, ning kõik seotud teenused, mis on vajalikud ettenähtud pikaajalist ravi vajavate haiguste korral, kaasa arvatud tuberkuloos, kestusel, mida ei tohi piirata vähem kui 52 nädalaga iga juhtumi kohta.

4. Säilitav hambaravi, kusjuures hüvitise saajalt või tema ülapidajalt võib nõuda ravikulutuste katmises osalemist kuni ühe kolmandiku ulatuses.

5. Kui kulutuste katmises osalemine toimub fikseeritud summana iga ravijuhtumi või iga väljakirjutatud farmaatsiatoote kohta, siis kõigi kaitstud isikute poolt lõigetes 1, 2 või 4 viidatud raviliikide suhtes tehtud maksete kogusumma ei tohi ületada kindlaksmääratud protsenti nimetatud raviliigi koguhinnast kindlaksmääratud perioodil.

III osa. HAIGUSHÜVITIS

6. Haigushüvitis selle koodeksi artiklis 16 määratletud määras, kestusel, mida ei tohi piirata vähem kui 52 nädalaga iga juhtumi kohta.

IV osa. TÖÖTUSHÜVITIS

7. Töötushüvitis selle koodeksi artiklis 22 määratletud määras, kestusel, mida ei tohi piirata vähem kui 21 nädalaga 12 kuu vältel.

V osa. VANADUSHÜVITIS

8. Vanadushüvitis määras, mis on vähemalt 50 protsenti artiklis 28 määratletud hüvitisest:

a) vastavalt artikli 29 lõikele 2, või kui artiklis 28 määratletud hüvitis on sõltuv elamisperioodist ja asjassepuutuv liikmesriik ei kasuta artikli 29 lõiget 3, pärast 10 elamisaastat; ja

b) vastavalt artikli 29 lõikele 5, kohaldades sätestatud tingimusi kaitstud isiku varasema majandusliku tegevuse kohta.

VII osa. PEREHÜVITIS

9. Rahaline pereshüvitis perioodilise väljamaksena, kuni õigust andev laps, jätkates hariduse omandamist, jõuab sätestatud ikka, mis ei või olla alla 16. eluaasta.

VIII osa. EMADUSHÜVITIS

10. Emadushüvitise osutamine ilma kvalifikatsiooniperioodita.

IX osa. INVALIDSUSHÜVITIS

11. Invalidsushüvitis määras, mis on vähemalt 50 protsenti artiklis 56 määratletud hüvitisest:

a) vastavalt artikli 57 lõikele 2, või kui artiklis 56 määratletud hüvitis on sõltuv elamisperioodist ja asjassepuutuv liikmesriik ei kasuta artikli 57 lõiget 3, pärast 5 elamisaastat; ja

b) kaitstud isiku puhul, kes ei ole täitnud tingimusi, mis on sätestatud vastavuses artikli 57 lõikega 2 ainult oma kõrge vanuse tõttu käesoleva osa rakendamist puudutavate sätete jõustumise ajal, kohaldades sätestatud tingimusi kaitstud isiku varasema majandusliku tegevuse kohta.

X osa. TOITJAKAOTUSHÜVITIS

12. Toitjakaotushüvitis määras, mis on vähemalt 50 protsenti artiklis 62 määratletud hüvitisest:

a) vastavalt artikli 63 lõikele 2, või kui artiklis 62 määratletud hüvitis on sõltuv elamisperioodist ja asjassepuutuv liikmesriik ei kasuta artikli 63 lõiget 3, pärast 5 elamisaastat; ja

b) kaitsta isiku puhul, kelle toitja ei ole täitnud tingimusi, mis on sätestatud vastavuses artikli 63 lõikega 2 ainult oma kõrge vanuse tõttu käesoleva osa rakendamist puudutavate sätete jõustumise ajal, kohaldades sätestatud tingimusi kaitstud isiku varasema majandusliku tegevuse kohta.

II, III või X osa

13. Matusetoetus, mis moodustab:

i) kakskümmend korda kaitstud isiku varasema ühe päeva töötasu, mis on või oleks olnud, vastavalt juhtumile, toitjakaotus- või haigushüvitise arvutamise aluseks, seejuures ei pea koguhüvitis ületama kahekümnekordset meesoskustöölise ühe päeva töötasu, määratletud vastavalt artikli 65 sätetele; või

ii) kakskümmend korda tavalise meeslihttöölise ühe päeva töötasu, määratletud vastavalt artikli 66 sätetele.